

Pentru Naturalisti.

Cetitorii acestoru Foi si-voru aduce aminte cumca in anii trecuti cadiuse in patria nóstra, din atmosfera nescari pietre meteorice; si anumitu in tómn'a anului 1852 cadiuse la Madarasiu pre campia intre tunete si fulgere mai multe pietri de aceste deodată; ér' in tómn'a anului 1857 cadiuse la Ohaba nu departe de Blasiu un'a numai, inse cea mai mare dora dintre tóte, cate au cadintu pene acum in patria nóstra, de 29 ponti in greutate.

Dupa cum se suna aci, si dupa cum sunau insciintiarile de pre atunci, la Madarasiu au fostu cadintu mai multe pietre meteorice mai mari si mici, despre cari, pene acum mai de curundu, nu audiramu alta, de catu ca ele s'au caratu tóte incóce si incolo pre la institute streine, cu bani si fora bani; ér' pentru institutul romanescu din Blasiu nu i-a plesnitú in capu nece unui romanu de pre campia, ca se tramita macaru un'a, catusi de mica; cu tóte ca au cadintu in midiloculu romanilor, si numai catu nu i-au stropitu. Macaru acum s'ar afla tocma la loculu ei in museulu fisicu-matematicu-naturale ce a inceputu a se infiintia de curundu la gimnasiulu din Blasiu.

Inse speramu ca fratii romani de pre campia voru adauge de aci inainte a infrumsetiá numitul museu cu producte naturali de pre acolo, pr. cu paseri lacose si notatorie (grallatores et natantes), cari vinu mai alesu primavér'a si tómn'a din partile meridionali si septemtriunali, pre la lacurele depre campia.

Ci se ne întórcemu la scopu. Pietrele meteorice ca si cele mai multe pietre din imperati'a mi-

nerale, costau din parti constitutive diverse, care se afla esaminanduse si analisanduse cu ajutoriulu chemiei. Deci pietrile meteorice susu atense inca se analisara de profesoriulu F. Wöhler din Göttinga, caruia i-s'au tramisu cateva bucati din tr'inesele dela Viena anume spre acelu scopu. Resultatulu acelei analise lu vedemu acum si in foitia titulata „Pertractarile si impartasirile societatei transilvane pentru sciintiele naturali in Sabinu“ An. IX Nru 10 Octobre 1858*), publicatu de D. I. L. Neugeboren, precum urméza:

I. Analisea pietreloru meteorice dela Mezó-Madaras,

cadiute in 4. Septembre 1852, intreprinsa de prof. F. Wöhler.

In 100 parti de piatra met. s'au aflatu urmatorele parti constitutive:

Fieru nativu (curatu, limpede)	18. 10
Nicolu	1. 45
Cobaltu	0. 05
Grafitu	0. 25
Magnesia	23. 83
Osidulu-fierosu	4. 61
Osidulu-manganicu	0. 28
Lutu (Thonerde)	3. 15
Varu	1. 80
Natru	2. 34
Caliu	0. 50

*) Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. Jahrgang IX. Nro. 10. October 1858. —

Sulfura	}	
Fosforu		
Osidu cronicu		
Acidu siliciosu		43.64
		<hr/>
		100.00

30.48 parti de remasitia nedesoluta, analizanduse in acidu fluoricu (Fluss-Säure) dedere:

		In 100 parti.
Magnesia	4.660	15.29
Osidulu fierosu	4.643	15.25
Varu	0.929	3.05
Lutu	0.564	1.85
Natru	0.585	1.91
Caliu	0.347	1.13
Grafitu	0.250	0.82
Osidulu de cronu		
Acidu siliciosu	18.502	60.70
<hr/>		
		30.480

Dupa scóterea a 19.6 procentu de fieru nico-licu, remane pentru silicatele solubili in acidu de chloru 50.92 proc. din greutatea pietrei, constatariu dein:

		In 100 parti.
Magnesia	19.170	37.64
Lutu	2.586	5.08
Varu	0.570	1.70
Natru	1.755	3.44
Caliu	0.153	0.30
Acidu siliciosu	26.286	51.84
<hr/>		
		50.920

Alaturandu catatimile de osigeniu ale amendu-
roru baseloru predominantie in partile nedesolubile,
adeca a magnesiei si osidulului fierosu, cu a le
acidului siliciosu: se afla cumca stau in proportiu-
ne aprópe de 1:3; asia catu s'aru puté presupune
ca ambinatiunile principali a le partei nedesolubili
ar' fi compuse dupa formula.

Mg O)

Fe O) si O 3

pre candu in partea cea desolubile avuta de mag-
nesia, ca parte constitutiva precumpanitoria s'aru
póte luá unu minerale compusu dupa formula Oli-
vinului $3 \text{ Mg} = 4 \text{ O}$, si O. E foarte probabile
cumca in aceste pietre partile constitutive, catra
ambinatiuni, sunt unite intre sine, dupa cum Ram-
melsberg a mai oserbatu prin calcularile si oserba-

rile lui cele ingeniose si in alte asemenea pietri
meteorice. Dupa aceste mas'a principale a pietre-
loru met. dela Madarasiu se póte luá ca o ameste-
catura de Olivinu, Augitu si Labradoru; afara de
aceste mai cuntenie fieru nativu nico-licu, fieru sul-
furosu, grafitu si una catatime mica de piatra fie-
rosa cromica.

II. Analisea pietrei meteorice dela Ohaba,

cadiuta intre 10. si 11. Octobre 1857. intreprinsa
de Dr. Bukeisen, sub inspectiunea profesorului
F. Wöhler.

Bukeisen dede in analizarea fragmentului tra-
misu din piatra meteor. dela Ohaba preste nescari
greutati, cari au provenitu din caracteristica ei, si
din relatiunea partiloru constitutive. Din cerceta-
rea lui au esitu urmatoriele:

In 100 parti ale acestei pietre:

Fieru	21.40
Nicolu	1.80
Fieru sulfurosu	13.14
Acidu siliciosu	36.60
Magnesia	23.45
Osidulu de fieru	1.75
Osidulu de manganu	0.15
Lutu	0.28
Caliu si Natru	0.98
Varu	
Fieru cronicu	0.56

100.11

Silicatulul solubile costa in 100 parti din:

		Osigeniu
Magnesia	57	22.8
Acidu siliciosu	43	22.9

ce dara corespunde formulei olivinului $\text{Mg } 3, \text{ Si}$.

Silicatele nesolubili constau in 100 parti din:

		Osigeniu
Caliu	1.09	0.19
Natru	1.09	0.28
Magnesia	29.08	11.63=13.34
Osidulu manga- nicu	0.33	0.08
Osidulu fierosu	3.90	0.87
Lutu	0.62	0.29
Acidu siliciosu	64 10	33.96=33.96

Acésta pôte fi una amestecatura de Augitu si Spatu comune, pentru ca osigeniulu baselor se are catre acidulu siliciosu:

in Augitu = 1:2
in Spatu com. = 1:3

$2:5 = 2\frac{1}{2}$ ce sta cam

aprópe de aflatulu $13.34:33.96 = 1:2\frac{1}{2}$.

Din acesta analise se vede cumca mas'a principale a acestei pietre, ca si a multoru altoru pietre met., costa in esentia din o amestecare de minere din speci'a olivinului, augitului si spatului comune, amestecate cu particеле de fieru (nativu) si de fieru sulfuros, si inca in proportiunea urmatoria:

Silicatu nesolubile	44.83	100.10
Silicatu solubile	18.27	
Fieru (nicolicu)	23.76	
Fieru sulfuros	13.14	

(Va urma.)

M.

Ceva despre versificare si prosodia.

Traducerea in hexametre din Eneidea lui Virgiliu publicata in Nr. 11 ni se tramise insocita de nece reflexiuni, care merita a fi publicate si rumegate de catra poetii romani; acele sunt:

„Ca sa me potu mai bine convinge despre regulele prosodiei ce statoriu in manuscrisulu meu, m'amu incercatu a traduce din Virgiliu cartea I. si a II. intreaga, cea de antaia statatóre din 760 ceastalalta din 804 de versuri, cu anotatiuni la cartea I. facute 108 la a II. 89. — ba traduzeiu si din cartea III. pene acuma aprópe la 200 totu in hexametre, si totu cu acelasi numeru. — Despre aceea ca lucrulu acesta fost'a greu s'en usioru, lasu s'a de judece cei ce sciu ce insemnéza a traduce dintr'o limba intr'alta cu intielesu amesuratu limbei, in care se traduce, apoi inca a traduce in acestu modu, adeca a afla intielesulu, a afla cuvintele amesurate, si a afla si metrulu cuvenitu.

Inercarea si nesuintia mea a mersu intr'acolo, ca sa me convingu, de se potu au nu se potu face versuri eroice in limb'a rom. — M'amu convinsu dara, si dela acésta parere nu recodezu; dar' distingerea este, ca in limba lat. fiindu multi spondei

si destui dactili, soiulu acesta de versuri atunci este aici mai frumosu, candu cuprinde au mai multi spondei, au candu suntu invrestati cu dactili, ear' versurile eroice statatóre numai din dactili suntu in limb'a lat. mai rare; dara in limb'a rom. nefiindu spondei intr'unu cuventu (de dupa parerea de pene acuma), inse o multime de dactili, de trochei, si iambi, in lcculu spondeului trebuie sa ne ajutam si cu trocheu (ca in limba germana, ce sa facemu! de si in limb'a lat. inca raru vine si trocheu in locu de spondeu), ba dóra si cu iambu (fórté raru), ear' in locu de dactilu (earasi raru) inca si cu tribrach, (ce usioru s'ar pôte reduce la insemnatate de dactilu).

Deci fiindu dactilii la noi fórté copiosi, urméza, ca in limba nóstra cele mai multe versuri eroice stau din dactili, ce vine de acolo, ca in limb'a nóstra suntu multime de cuvinte mai scurte de catu in limb'a lat. — Unde dara latinulu a respunsu unu cuventu cu o grandetia, si gravitate de restimpu, noi acolo trebuie s'a acceleramu respunderea, ca sa se ecuipareze acelu restimpu, unde latinulu a pasitu unu pasiu grandiosu, acolo noi trebuie sa facemu doi pasi. ca sa se ecuipareze spatiulu, unde latinulu a respunsu o silaba lunga (la spondeii cei multi) acolo noi trebuie sa luamu doue scurtimi (˘), ca se devenimu asemenea in restimpu; pentruca doue scurtimi facu o luugime si din contra, ce mai josu se arata prin exemple; de aici ultima lunga din spondeulu latinu, face la noi doue scurtimi, au remane scurtime (trocheu) ca in latina; deci fiindu ca avemu multime si de trochei si de iambi, asia intalnindu se acestia facu dactilu (cu antaia din iambu) prin ce se immultiesce copi'a dactililoru in versurile eroice in limb'a nóstra.

Pentruca dara avemu atatia dactili, si versurile nóstre eroice esu cele mai multe totu din dactili, se dicemu, ca limb'a nóstra nu este apta spre acestu soin de versuire? — ar' fi o crima in contra limbei, o abatere dela modulu desvalirei ei. De aceea cugetu eu, ca parasirea ori indiferentismulu catra aceste versuri nu pôte alta decatu dau-na sa aduca literaturii nóstre; se poftesce dara, ca pentru binele literaturii nóstre se treaca limb'a nóstra si prin acésta proba, si se nu tienemu cu aceia, carii dicu ca versurile hexametre si penta-

metre au trecut din moda, ca în limb'a franceza nu se întrebuie s. a., ci în locul lor sa luamu: *Albe, Alexandrine, trochaïce*, pentru versuri eroice.

Renumitul istoricu sardiniesu Cantu Cesare în istori'a sa, despre limbe radica limb'a italiana si prin aceea, ca e foarte apta pentru hexametru si pentametru, avendu multime de cesure masculine si feminine, ce tocmai si noi avem în limb'a noastră.

Soiulu acesta de versuire este celu mai bunu regulatoru de a cultiva limb'a, si de a statori ortografia. De unde urmèza ca indiesertu se voru opinti uaii a dice d. e. ca cuventulu: *radecina* plur. are nomai radacine (de 4 silabe) în prosa, pentruca pôte fi si: *radacini* (de 3 silabe) în vorb'a comuna si în poesia, care aceste amendoue de minunatu scurtèza cuvintele, precum nici una d'ora alta limba (afara de italiana) ce este o *insusire per excellentiam poetica*.

Tramitu dara inceputulu din *Eneid'* a lui Virgiliu cartea I. cu 53 de versuri, ear' a II. cu 56, si apoi si altele parte originale, parte traduse.

(Va urma.)

Boerii si Muscalii.

Dzêz moartea lui Tzodor Vladimireskz, Poarta, kovincez dn fine de nekredinga Grecilor si de drentzile Romnilor, restitzi Principatorz drentzlez de a aluce ei din cipzlez lorz Domni pzhjiteni, konformz traktatorz.

Хатти-шерифлз imperialz, prin care ce nvimia Grigorie Gika Domn z dn Цара Romneaskz si Ioan z Stvza dn Moldavia, konpindea dntrè altele: „vzzyndz perekzpozhtinga Grecilor z si kredinga Romnilor, Poarta akkordz Prinzipatorz domni pzhjiteni, pentrz sheapte ani“ (1).

Сзетз ачешти Domni, шi маi кз сеамз озь

(1) Colson. *Etat de Principautés de Valachie et de Moldavie*, pag. 40.

Grigorie Gika, dzrile romzhe prospèrarz; dar ачеастъ prospèritate n z lzngz. Koncvlaz z rzsz deveni, ка dn trekztlz, o vatrz de ingridi askvise шi ne фазъ, кз skonz de a азита спи-рителе dn фолослз Rsciei, шi а провока зпз реселз кз Поарта pentrz o позъ окvпадие.(2) Koncvlaz z inciceta lzngz Domn z ка сз пzie dn фзнкциj ne воиерij de partidzlez rzsz, персекv-тзндз ne воиерij партидзлз националз, patronatz de Grigorie Gika, зьга фрика dn оаменj кз o позъ рзпвтрз dntrè Tzrcia шi Rscia, шi амен-пнда ne патриодj кз o позъ invacizne; пзindz астфелз dn конфликтz ne Domn z кз воиерij рз-солатриj. Поарта dnсъ, ка сз descindz ас-менеа виклене зпелтирj, dete воie Domnilorz а pedenci aspz ne воиерij рзсофилj шi кiarz ne Tzrcij кзлпавилj, карij маj dnainte ce pedescèz de Пашij вечинj pentrz орj че деликте шi крime (3).

Дн fine, ne ла dnчензtlz азвлз 1828, Rscia декларъ реселз Порциj;(4) шi ла 7 Maiz 1828, 150,000 Rzшj, сзв komanda сзперiorz а лзj Витгенштаjn, трекз Прзвtlz ne треj подзри.

Ла 7 Maiz, зпз detaшamentz din корпвлз 6-леа, сзв komanda ценералзлз Клаистз, dntrè dn лашj фзрз а deкзрка o пзшкz тькар; desc-артъ гарда осподарзлзj, kovпвсз de албанезj, шjлз фаче prisonierz.

Дн прокламация пзвлкатъ dn ачешшj зj, ценералзлз Клаист, dn пштеле марешалзлзj Витгенштаjn, dnшingа ne Молдо-Ромнj кз кжрмзirea осподарилорз а dnчетатз; кз се ва incitzi o администрадие централз провизорие сзв presidencija konciliarzлзj приватз комителе Palen nvmitz пленипотенциарз алз divanzrilorz Молдо-

(2) Ubicini. *Principautés Roumaines (l'Univers pittoresque)*, pag. 134.

(3) Portofolio, tome V. page 166

(4) Pentrz амзвзнтеле операцилорз ачешшj рес-велз, vezj: *Turquie pittoresque*, pag. 142 et suiv.

Ромъне, ши депоситарѣ адѣ дикредеріи Маіестьдіи Сале Николае I. Маніфестялѣ се терміна астаеліа:

„Локіторі аї Валахіеі ши Молдавіеі, ресвелялѣ че азгяствялѣ теѣ стѣпанѣ е невоітѣ а дитрепрінде, въ ва лінеі пентрѣ пздіи де бінефачеріле пѣчіі. Въ гарантѣ дитоарчереа дигравѣ а пѣчіі, асігзрѣндѣвъ дп віиторѣ зпѣ траіѣ зпѣ (le bien etre) ши о есіеленцѣ легаль ши ставіа. Сзпзпере ла азторітѣділе дитокміте, зітареа релелорѣ продѣсе де анархіе, сакріфічялѣ інтереселорѣ воастре прівате пентрѣ о казѣ каре аре де скоп реставліреа ши гарандіа дрепзгрілорѣ воастре апіче: еатѣ даторііле че въ рекомандѣ, дп пѣтеле Дитпзратялѣ. Конформадівѣ кѣ тѣрпімоаселе інетрѣкдіні але марешалялѣ, алѣ кѣрзіа органѣ тѣ фелічітѣ а пѣтеа фі еѣ озѣтѣ дпсемпатялѣ; ши веді кѣштіга зпѣ пзоѣ тітлѣ ла біневоінда Маіестьдіи Сале“ (1).

Цепералялѣ Клаіст се дитрептеазѣ апоі спре Бѣкзрешті, знде козачіі сосісерѣ дпкѣ де ла 12 Маіѣ, кѣ операндѣ де а пзле тѣпа пе Грігоріе Гіка; дар ачеста трекасе дп Брашовѣ дпкѣ де ла 8 Маіѣ. Капітала Ромѣніеі фз окзпатѣ мілітѣреште; ши дѣпѣ патрѣ зіле депералялѣ Рот вені кѣ тотѣ корпѣлѣ сѣѣ ши се ашезѣ дп Бѣкзрешті, інсталѣндѣ пе Пален дп фзпкдіа са, ла 16 Маіѣ 2).

Дитр'ачеесаші зі диванялѣ дпн Бѣкзрешті се адзпѣ дп шедінцѣ стѣрбордінарѣ, ши вотеазѣ о адресѣ де фелічітѣрї ши де тзлцзмірї кѣтре Царялѣ Николае I, ка зпѣ рѣспзвсѣ ла прокламадіа лѣі Вітгенштаіп: етерпѣ монѣментѣ де рѣшіне, зіче Дѣісіні, пентрѣ воеріі дѣреі Ромѣнешті!

Ачеастѣ адресѣ, трімісѣ Царялѣ пріп комітелѣ Pahlen, зічеа:

(1) Ubicini. Principautés Roumaines, pagina 135. —

(1) Idem.

„Сіре, де чінчі зіле авангарда оштірїі вікторіоасе а Маіестьдіи Воастре Імперіале, се афлѣ дп тіжлокалѣ пострѣ. Диванялѣ Валахіеі інтерпретѣ (тѣлмачѣ) алѣ септіментелорѣ зпѣі пополѣ дитрегѣ, се грѣвеште а депзпе ла пічоареле тронялѣ Маіестьдіи Воастре Імперіале отадіалѣ профзндеі сале рекзпоштінде ши а крѣдіндеі сале інволабіле. Пѣтрзпші де дитінде-реа даторіілорѣ поастре, ши сзпзші тѣгзрорѣ інтендіілорѣ М. В. Імперіале, вомѣ серві тоці кѣ зелѣ трѣпеле імперіале, каріі сзпѣтѣ апѣрѣторіі поштрі фірешті; ши пе вомѣ грѣбі, пе кѣт тіжлоачеле пе ворѣ ерта, а контрівзі (соорѣге) ла тотѣ че пі се ва чере, ш. ч. л.“

Ла 12. Ізніе о депзтагіе дпн партеа боепілорѣ Молдавіеі дпѣздіша Домпѣлѣі де Несселроде, че се афла сѣѣ тѣрпі Ісаткчеі, зп актѣ де сзпзпере дитпзрїтѣ де ачелаші сервіліснѣ (чокоіснѣ). 3)

Ка сѣші факѣ чінева о ідее деспре сѣфепіцелѣ ромѣнілорѣ дп чеі доі зпї кѣтѣ а ціпѣтѣ ресвелялѣ Рѣсіеі кѣ Тѣрчіа, сѣ аскзлѣтѣ пе Ст. Марк-Цірардіп, марторѣ окзларѣ алѣ ачелорѣ счене де пѣлѣсѣ.

„Дпкѣ дела дпчепѣтѣлѣ кампаніеі, комісізнеа дпсѣрчіпатѣ кѣ апровісіонареа оштірїі рѣсешті, а ордонатѣ 250,000 тѣсѣрї де грѣѣ, 400,000 кѣптаре де фжнѣ, 50,000 вѣтоаіе де ракіѣ, 36,000 вої, пентрѣ каре фѣгѣдзіа о ларгѣ деспѣгѣвіре, ла дпкеіереа пѣчіі, дѣпѣ о таріфѣ фіксатѣ де еа-дпсѣші. Дар' тѣге ачесте епортѣ апровісіонѣрї се слеірѣ пѣтаі дитр'зпѣ апѣ.

— Кѣді вої дї аѣ маї рѣмасѣ дпн 36000? дитрева Дѣчеле Міхаілѣ пе депералялѣ дпсѣрчіпатѣ кѣ діректіа апровісіонѣрїі оштірїлорѣ.

— Нічі кѣтѣ сѣ факѣ зпѣ біфѣкѣ пентрѣ Алтеда Воѣстрѣ, рѣспзвсѣ депералялѣ.

„Се ордонпѣ дар' о а доа апровісіонаре, тотѣ аша де епортѣ, тотѣ кѣ фѣгѣдзѣлі, ши

(3) Ubicini. Principautés roumaines, pagina 136. —

рісипіть тотѣ кѣ ачешаші педлгріжіре. Кѣ асешенеа апровісіонѣрї с'ар фї пѣтѣтѣ цїне 20 де оштїрї. Шї апої, тотѣ віецїї сѣтенї пѣтраѣ шї каї шї солдаї, кѣ фѣнѣлѣ шї кѣ порѣтѣлѣ лорѣ; шї кѣтѣ ера венїтѣлѣ анѣалѣ алѣ дѣреї ла 1828? Врео шапте мїліоне, дн каре інтра шї венїтѣлѣ домѣнѣрїлорѣ! Дн Мехедїндї, сѣтенї се хрѣпїаѣ кѣ фѣпїѣ фѣкѣтѣ дїн коажѣ де копачї. Дрѣтѣрїле ераѣ аштерпѣте кѣ кадавре де дѣранї шї де віте, че кѣдеаѣ сѣѣ сарчїна поверелорѣ; ачешта а кѣсатѣ о чїштѣ грозавѣ, че зечїзі попѣладіа.

Апої шї еарна дела 1829 фѣ дїн челе маї греле. Лїпса де фѣраціѣ фѣ кѣска знеї епізоотїї ѣперале, каре сечерѣ маї мѣлѣтѣ де жѣмѣтате вітеле крештїнілорѣ. Дїн кѣска лїпсеї браделорѣ шї а вітелорѣ, кѣтпѣрїле рѣмасерѣ неарате; прїп зртаре, дѣпѣ тоте невоїле, венї шї фометеа. 12,000 кѣрѣде фѣрѣ днтрѣвїндѣте кѣ адѣчереа грѣлї дїн Рѣсія, пѣптрѣ сѣтѣпѣтѣрї; дїн пѣпорочїре, грѣлѣ се днчїпсе, се стрїкѣ шї фѣ тотѣ арѣкѣтѣ дн апѣ... Дн мѣлѣте сѣте, фетеї шї копїї се днпѣкаѣ саѣ се арѣкѣтѣ днтрѣ роателе карѣлорѣ шї дн пїчореле кїлорѣ мѣскаїлорѣ, ка сѣ скапѣ де о віацѣ аша де дѣреросѣ!...

„Дн лїпсѣ де віте мѣскаїї днжѣгаѣ пѣ сѣтенї ла кѣрѣде дн локѣ де вої. Днтр'о зі спѣсерѣ ѣпер. Залтѣхїн, (че свплїнїсе пѣ Пален), кѣ пѣ се маї гѣсескѣ пїчї кїарѣ дѣранї сѣ трагѣ карѣлѣ мѣскѣлештї.

— Еї віне! рѣспѣнсе делїкатѣлѣ шї блѣпдѣлѣ ѣпералѣ: „сѣ днжѣце пѣ воерї!“

— Кѣтѣ се пѣте, Есчеленцѣ! обсерварѣ мѣскаїї. Ачештї воерї аѣ фѣкѣтѣ атѣта пѣптрѣ Рѣсія!...

— Нѣ воїѣ сѣ штїѣ чїне транспортѣ карреле, вої саѣ воерї; треава сѣ се факѣ, ордініле теле сѣ се дншїлїескѣ; шї кѣтѣ де кѣрѣндѣ (сїчѣасѣ).“

Мїтрополїтѣлѣ Грїгорїе протѣстѣ сїпгѣрѣ коптра ачешторѣ пѣлѣцїсірї, дѣндѣ ордінѣ преоцїлорѣ а пѣ се дѣграда ла стареа де віте, шї а траѣ ка воїї каррѣле кѣ сохарїтѣ мѣскѣлескѣ.

Днѣ архїереѣ венѣравїлѣ, сапїтатѣа са пѣ-

рїтеле I. E. днї сѣзнеа, кѣ а азїтѣ дїн кїар гѣра мїтрополїтѣлї Грїгорїе діалогѣлѣ зрѣтѣторѣ дїнтрѣ Залтѣхїн шї ачештѣ мїтрополїтѣ.

— Че днсешнеазѣ ордініле дѣте не ла преоцї шї протѣстадіа коптра оштїрїї днпѣрѣтештї? Длѣ днтрѣвѣ ѣпералѣлѣ кѣ топѣ амѣпїндѣторѣ.

— Днї факѣ дѣторїа де пѣторѣ шї де ромѣнѣ, рѣспѣнсе кѣ демпїтате венѣравїлѣлѣ капѣ алѣ вісерїчїеї.

— Траѣдїї днаної протѣстѣлѣ, шї дѣ алте ордіне: кѣчї те трїмїтѣ сѣргїзнѣ дн Бесаравіа.

— Таїе'мї мѣна дрѣпта, шї воїѣ іскѣлї кѣ чеа стѣпгѣ шї протѣстѣлѣ шї ордініле...

— Веї мѣрї дн сѣргїзнѣ, днї зікѣ; веї мѣрї дн мїсерїе... днцелѣдї?

— Еатѣ кѣ че амѣ венїтѣ пѣ екажнѣлѣ архїпѣсторескѣ!!

Шї дѣкѣндѣ пѣ Залтѣхїн днтр'о кѣтѣрѣцѣ, дн арѣтѣ знѣ тоїагѣ де лемнѣ шї о переке де дісапї де пѣрѣ де калѣ, дн каре се аѣла поткапѣлѣ шї расѣа са де кѣлѣгѣрѣ.

Залтѣхїн вѣлѣ, кѣ арѣ а фаче кѣ знѣ адеврѣатѣ апостолѣ алѣ лѣї Хрїстосѣ, шїлѣ есілѣ дн Бесаравіа ла Іанѣарїе 1829, зндѣ шѣзѣ 5 апї, дн каре тїмѣтѣ традѣсе о мѣлѣтїте де кѣрѣдї вісерїчештї.

K. D. Арїческѣ.

ЧЕРЧЕТАРЕА ДНОРѢ ЛОКѢРї DE БѢї

кѣ апе мїнералѣ де кѣтрѣ рѣсѣрїтѣлѣ Ардеалѣлї.

Дѣндѣ прѣсте зрѣтѣтѣреа дескрїере преа консѣїенцїосѣ а апелорѣ мїнералѣ де кѣтрѣ рѣсѣрїтѣлѣ Ардеалѣлї, прївітѣ дїн мѣлѣ рѣспекте пѣ пѣмаї пѣптрѣ лѣцїреа кѣпштїнцелорѣ фїсїче, чї шї пѣптрѣ днкѣнцїїрѣреа зпорѣ перїкѣле пѣпрѣвѣлѣте, де чеї че ворѣ а се кѣзта дн блї, о днпѣрѣтѣшїтѣ аїчї шї пѣптрѣ о парте дїн чїтїторїї поштрїї копвїншї фїндѣ, кѣ азѣторѣлѣ еї е знѣ бѣрѣватѣ де карактерѣ шї кѣ кѣпштїнцѣ солїде дн факѣлѣ сѣѣ. Сѣї ведѣмѣ пѣмаї дескрїереа шїлѣ вомѣ кѣпшїте:

Абїа есте о дѣрѣ, каре сѣ аїѣѣ аша де мѣлѣте шї бѣне апе мїнералї, ка мѣлѣтѣса шї

мика нострѣ патриѣ; даръ къ тѣмъ ачестеа динтре апеле минерале але патрией ностре дн ценераљъ преа пѣдине свѣтѣ къпоокъте, маї пѣдинѣ дн монархїе, шї маї пѣдинѣ дн цѣрїе стрѣине, не кѣндѣ апеле челе пензміге дн цѣрїе стрейне къзтате де мїї де ѡспецї сѣ гѣсескѣ шї ла пої. Къса дѣпъ пѣрѣреа теа есте, къ пѣлѣ акъта п'амѣ авѣтѣ дндестѣлѣ грїжѣ де вїстїерїе поа-стре, къ афарѣ де знеле челе маї мѣлте днкѣ пѣ свѣт апалїсате дн пѣрѣїе сале констїтѣтїве дѣлѣ хемїѣ, ка пої шї теоретїче сѣ пѣтемѣ днкеїа ла пѣтереа лорѣ вїндекѣтѣре; къ деспре еле нїчї дн брошѣрї, нїчї дн газете пѣ с'а скрїсѣ нїмїкѣ, къ тѣтѣ къ мѣлїтїорѣлѣ лорѣ ефентѣ маї де мѣлтеорї а фостѣ доведїтѣ прїп праксѣ; къ арта п'а конкѣрсѣ ла чееа че па-тѣра а фѣкѣтѣ фѣрѣмосѣ шї фолосїторїѣ дн фо-лоосѣлѣ пострѣ, ка сѣ о превазѣ къ комодїтѣ-цїе печесарїе карї аѣ фѣкѣтѣ атѣтѣ де мѣлѣтѣ плѣкѣте вѣїле дн цѣрїе стрѣине, къ повїлімеа шї чеї маї авѣцї свѣтѣ маї дїспншї ка сѣ мѣргѣ аколо, знде лѣкрареа апелорѣ о ажѣтѣ шї варї-авїла десѣтаре дн вїаца сочїалѣ, артѣ шї іп-дѣотрїе. Дака деокамдатѣ тѣте ачестеа пѣ се потѣ фаче челѣ пѣцїнѣ атѣта се пѣте фаче, ка ла вѣїле ностре сѣ се потѣ афла квартїрѣ, костѣ, ваї кореспнзѣтѣре, локѣ де презѣмларе, шї пе ла орѣшелеле вѣїне шї вре зпѣ medїкѣ. — Ефентѣрареа ачесторѣ дорїнде нїчї шї modeste се пѣте спера, де ѡрече дн дозѣ верї трекуте пе лѣпгѣ тѣтѣ лїпса де комодїтате, аѣ фостѣ атѣтѣ де вїне къзтате, къ мѣлѣтѣ тїмпѣ нїчї квартїре пѣ се пѣтеа гѣсї, ба се пѣте спера шї пентрѣ ачееа, къ къса вѣїлорѣ а дѣмѣрѣцїшат'о нїште пропрїетарї авѣцї, зелошї шї пѣтрѣп-зѣторї.

К о в а с н а.

Маї днтѣлѣ дѣкѣндѣ-ме ла Ковасна, зпѣ орѣшелѣ алѣ Треїсказнелорѣ, депѣртатѣ де Брашовѣ де 6 — шї де Кѣзді-Ошорхеїс де 2 ѡре, шї ашезатѣ свѣтѣ лїнїа Карпацїлорѣ, карїї дес-пѣрѣдескѣ Прїнцїпателе Ромѣнїей де Ардеалѣ, мї а фостѣ маре ѡспрїндереа, кѣндѣ вѣзлї, къ маї дн мїжлокѣлѣ ачестѣ орѣшелѣ їсвораште ана чеа пензмітѣ де пѣтереа вїндекѣрїей, еа есте пѣгрѣ вѣлѣтѣ, есе дн пѣмѣнтѣ дн клокоте марї шї се пѣтеште шї Поколшарѣ (ана іадѣ-лїї). Деспре ана ачестѣа зїкѣ локѣїторїї, къ дн

маї мѣлте рѣндѣрї шї а пѣрѣїтѣ їсворѣлѣ, шї еа трасѣ дн кѣмпѣ шї дн грѣдїнї, шї дѣпѣче а клокотїтѣ шї аїчї кътва тїмпѣ, еар са днторсѣ ла локѣлѣ сѣлѣ челѣ дїнтѣї, знде се афлѣ шї пѣлѣ астѣзї. Нѣмеле зѣтѣ днсемнатѣ і'ла датѣ, къ е фѣрте тѣрѣвѣре акѣм днсѣ дела вѣрсареа апелорѣ дн тѣтпа трекутѣ е къ мѣлѣтѣ маї тѣрѣвѣре ка маї днпаште. Колѣреа апей де акѣмѣ шї стратѣлѣ еї доведескѣ, къ вѣпа їсворѣлї кѣр-гѣндѣ прїп нїште стратѣрї де хѣмѣ, о скѣте къ сїне афарѣ. Сѣпѣрафада ачестѣї їсворѣ пѣтернїкѣ есте кам де 3 стѣлїнїї пѣтрадї, днпѣрѣцїтѣ дн дозѣ деспѣрѣдѣміате пентрѣ вѣрѣвѣцї шї фемеї, е днкісѣ къ стѣборѣ де скѣндѣрї, шї аре маї мѣлте одѣї де десѣрѣкатѣ дн зѣмеле пѣрѣї. Пѣтереа чеа маре а ачестѣї їсворѣ опѣлѣндѣ нїсїпѣлѣ дн басенѣ, ка ана сѣ пѣ фїе преа а-дѣнкѣ, дн кѣндѣ дн кѣндѣ сѣ арѣнкѣ дн елѣ къте зпѣ карѣ де пѣтрѣ шї де нїсїпѣ.

(Ва зрпа.)

Б О Н Д А Р І Я М Ъ.

Дн свѣрдатїка'мї свѣраре
Еѣ пе нїме околескѣ,
Салѣтезѣ пе орї шї каре
Че днкале'мѣ днтѣлескѣ,
Днсе мѣлїї къ вѣпѣ самѣ
Мѣ прївескѣ крѣштѣндѣ дн дїндї
Кѣчї тѣ вѣдѣ къ фѣрѣ теамѣ
Алегѣ Ізлїї днтре сѣїндї.
Дар шї еѣ дн чїздѣ зеѣ
Вѣзї, вѣзї, вѣзї, ле кѣнтѣ мерѣѣ.

Де 'нтѣлескѣ дн а теа кале
Пе ачелѣ че вѣдѣ къ вреа
А да цара, ш'але сале,
Ка сѣ зрче зндева,
Зндева пе вре о треапѣтѣ
Орї пе челѣ крештїнѣ рѣмѣнѣ
Че сѣзїне астѣ фапѣ
Ка сѣ капїте стѣпѣнѣ.

Пе ла пасѣ къ верѣшорѣ
Вѣзї вѣзї вѣзї, ле кѣнтѣ зшорѣ.

Дакѣ даѣ дн днтѣмпларе
Песте ачей че днкѣ ворѣ
Дн а церїї тѣлѣвраре
А маї пѣне'н пѣлїга лорѣ;
Де спїонї фѣрѣ рѣшїне,
Де кодкарї, де іпѣкрїцї,
Де ачей ѡаменї че дн фїне
Нѣма 'н слѣжѣвѣ сѣ мѣлѣцїмїцї

Еѣ Ia тоді кіарѣ пе съв пасѣ
Бѣзі вѣзі вѣзі ле кѣнтѣ кѣ гласѣ.

De mai daŝ dn дрѣмѣ'мі днкѣ
De kotei кодѣрѣторі,
De аварі інімі де стѣнкѣ,
De фѣлоші, де вѣрфѣиторі,
De ачеі че спекѣдеазѣ
Десѣректѣндѣ комѣнітѣдї,
De стрѣніі че вѣ срѣазѣ
Nŝmai кѣтѣ каламітѣдї
Еѣ Іе кѣнтѣ Іа тоді пе рѣндѣ
Бѣзі, вѣзі, вѣзі, ѣшорѣ свѣрѣндѣ.

De гѣсескѣ ші тѣндрѣліде
Че пе содї днподовескѣ
Кѣ кѣкѣ саѣ корніде
Ші 'апоі днкѣ 'і хѣдѣсескѣ;
Орі пе содѣ каре воеште
Пе фемеіе аші рѣсѣзѣ
Ші кѣндѣ катѣ елѣ гѣсеште
Патрѣ коарне 'п фрѣнтеа са
Еѣ Іе кѣнтѣ днчетішорѣ
Бѣзі вѣзі вѣзі свѣрѣндѣ ѣшорѣ.

Дн свѣрдатіка'мі свѣраре
Еѣ пе нїме околескѣ
Салѣтеѣ пе орі ті каре
Че днкале'мі днтѣлескѣ
Днсъ тѣлді кѣ вѣлѣ сеатѣ
Мѣ прївескѣ крѣшкѣндѣ дн днці,
Кѣчі тѣ вѣдѣ кѣ фѣрѣ театѣ
Алерѣ Іззіі днпре Сѣінці
Дар ші еѣ днчїдѣ зѣѣ
Бѣзі вѣзі вѣзі Іе кѣнтѣ мерѣѣ.

Г. Т ѣ з т ѣ.

ЕРЕТЕМЕ ШІ ПОРѢМБІІ.

Фавѣлѣ.

Сѣ вѣ спѣнѣ о історіе:
Днѣ Ереге тѣлѣ доріа
А порѣмвїлорѣ domnie,
Ші астѣелїѣ дї тѣлѣлеа
Порѣмвїде,
Дрегѣліде!
Порѣмвєї,
Дрегѣдїі меї!
Фачецїмѣ Domnѣ пе мїне
Ші, зѣѣ, вѣ ва мерѣе вїне.
D' oїѣ фї domnѣ сѣ шгїдї кѣ еѣ
N'o сѣ факѣ ка татѣлѣ меѣ,
Nїчі ка фратемеѣ челѣ маре,

Сѣмі факѣ дн вої де тѣлѣкаре,
Амѣ сѣ вѣ пѣзескѣ де фѣрї
Ші де корѣ ші де вѣлѣтрї.
Сѣнѣ рошѣ, карне вїе,
Пе алѣ меѣ чїокѣ n'o сѣ маї фїе;
Nŝmai апѣ де ісворѣ
Ші порѣмвѣ де пе огорѣ
О сѣмі факѣ де ослѣтаре;
Іар спре-а воастрѣ 'нкредїндаре
Еѣ прїмескѣ
Сѣ тѣ 'нсодескѣ
Кѣ порѣмва чеа тоцатѣ
Алѣ тѣндрѣ ші 'нкѣлѣдѣтѣ
Порѣмвїѣѣ,
Дрегѣліѣ!
Порѣмвєї,
Дрегѣдїі меї!
Кредецїмѣ че вѣ спѣнѣ;
Nѣ гѣсїдї алѣ domnѣ маї вѣнѣ.“

Порѣмвєї сѣ 'нкредѣрѣ
Пе Ереге domnѣ фѣкѣрѣ.
Днсъ че се днтѣмплѣ?
Domnѣлѣ тотѣ болѣнавѣ ера:
Ші череа пенѣтрѣ тѣлѣкаре
Ші пенѣтрѣ 'нсѣлѣтошаре,
Nѣ порѣмвѣ де пе огорѣ,
Ші нїчі апѣ де ісворѣ,
Чї кодїде
Ші пенїѣде
De порѣмвї ші порѣмвїде.
Іар кѣндѣ вїетѣлѣ сѣѣ попорѣ
А ажнѣсѣ несѣврѣторѣ,
Мѣнка кѣте-о пѣсѣрїкѣ
Ла тотѣ прѣнѣлѣ, ка нїмікѣ;
Ші 'нтр'о зі с'а тѣлїатѣ
Атѣтѣ кѣтѣ а сѣлїшатѣ
Кїарѣ пе соаѣа чеа тоцатѣ
Алѣ тѣндрѣ ші 'нкѣлѣдѣтѣ.

Ла рошѣні аші вре сѣ фїе
Фавѣла'мі де вр'нѣ профїтѣ
Kandidaцїі Іа domnie
Ка еретеле промїтѣ.
Сѣ фїмѣ кѣ лѣаре-амїнте
K'adecѣ kandidatѣлѣ мїнте
Ші де-афї сене-атѣдїмѣѣ
Ка порѣмвїі о пѣдїмѣ.
Ші кѣндѣ вїата нацїзне
De арїні се ва лїпсі
Апої де конвенцїзне
Чїне шгїе че-о маї фї.

(Днѣ Бѣкѣрештеанѣ.)